

Regler för jaktprov med älghundar

- Jaktprovsregler för löshund älg
- Jaktprovsregler för ledhund
- Regler för älgspårprov

Inledande gemensamma regler för samtliga tre regelsystem

1. ÄNDAMÅL

Provens ändamål är att under jägarmässiga former värdera hundarnas egenskaper som underlag för avelsarbetet, höja jaktkulturen och stimulera jaktdressyren.

Provverksamheten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och att människor eller annans egendom inte utsätts för fara.

Enligt gällande Jaktförordning är det tillåtet att "använda hund som förföljer älg, förutsatt jakträttshavarens medgivande, vid jaktträning/prov under tiden 21 augusti – 31 december eller den senare tidpunkt då jakten ska vara avslutad. Utan lov är det inte tillåtet att skrämra eller mota vilt från någon annans jaktområde".

Ledhundsprov får genomföras från 1 augusti

Älgspårprov får efter dispens genomföras från 1 augusti (utan dispens 21 augusti).

2. GODKÄNNANDE

Svenska Älghundklubben (SÄK) godkänner nationella mästerskapstävlingar samt landskamper. Respektive lokalklubb inom SÄK godkänner tävlingar inom sitt geografiska verksamhetsområde, t ex. klubbmästerskaps-/klubbkampstävlingar samt provverksamhet för föreningens medlemmar.

Prov kan genomföras inom annan lokalklubs verksamhetsområde förutsatt att överenskommelse mellan berörda klubbar träffats före provets genomförande. Styrelserna för berörda lokalklubbar har att gemensamt utarbeta former för hur dialogen mellan klubbarna praktiskt ska genomföras före provets genomförande. Domare som ska döma prov inom annan än den egna klubbens verksamhetsområde ska, före det provdag tilldelas, kontakta sin provledare för att kontrollera om områdesansvarig klubb gett klartecken till provets genomförande.

3. ORGANISATION

Den arrangerande lokalklubben svarar för att provet genomförs i enlighet med fastställda regler. För detta ändamål utser lokalklubbens styrelse fullmäktig, provledare och domare.

Provledare tar emot provanmälningar och tilldelar domare och eventuella aspiranter/elever. [Hundägare/förare kan inte vägra att aspirant/elev deltar under provdagen.](#)

Tjänstgörande domare ska vara auktoriserad av Svenska Älghundklubben samt medlem i någon av SÄKs lokalklubbar. Domare som tilldelas uppdrag ska ha deltagit vid kollegiemöten under de senaste två åren. Om domare inte uppfyller detta krav ska provledaren, före tilldelning av domaruppdrag, säkerställa att domaren blir insatt i gällande regler.

4. GENOMFÖRANDE

Samtliga i proven deltagande raser döms och bedöms på samma grunder enligt dessa regler.

- Löshundsprov får inte genomföras på ö eller "avgränsat område" som är mindre än 1000 ha.
- Prov får inte genomföras i älghägn.
- SÄK redovisar, innan respektive jaktprovssäsong, vilka på marknaden befintliga hjälpmedel som inte får användas vid jaktprov.
- **Samma hund kan inte bedömas flera gånger samma höst i en terräng där den tidigare uppnått premiering?? (Norge)**
- Det är inte tillåtet att stanna för att släppa hunden på älg som man ser från bil på väg ut i provområdet.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

- Får man se älg ute i terrängen efter det provet har startat, dvs hunden redan är släppt, är det tillåtet att genomföra provet på den älgen. Hunden får dock inte släppas direkt på älg som provgruppen ser i terrängen och inte heller direkt på färsk älgspår. (Norge)
- Det är inte tillåtet att locka på älgen. (Norge)
- Övre gräns för snödjup i provområdet sätts till hundens bukhöjd. (för älgspårprov gäller ca 10 cm).
- Nedre gräns för temperatur är – 15 grader.
- Provdjuret/djuren ska vara friska och i övrigt vid god vigör – domaren avgör. Prov kan inte genomföras på älg som är rörelsehämmad (sjuk/skadad) och därmed inte uppför sig som frisk älg (se nytt prov 2.9).

Provdag ska fastställas senast dagen före avsedd provdag. Ändring av fastställd provdag kan ske vid t.ex. sjukdom eller extremt olämplig väderlek. Angående vädret avgör domaren i samråd med hundägaren. Domaren **informerar provledaren** om ändring sker av beslutad provdag.

ID-märkning ska kontrolleras innan provet påbörjas.

Hundföraren beslutar före provstart för löshundsprov om Positions Bestämmande Pejll (PBP) ska användas eller inte. Beslutet gäller för hela provet. Om pejll ska användas under provet ska domaren ha ständig tillgång till pejllinformationen (om domaren har egen pejll som är kompatibel med hundförarens pejllutrustning kan hundföraren inte vägra domaren nyttja sin egen handenheter. Domaren kan även montera sin egen pejllutrustning på hunden).

Det är viktigt att tekniska hjälpmedel anbringas på hunden på ett sådant sätt att det varken skadar hunden eller hindrar hundens normala rörelsemönster.

Tekniska hjälpmedel såsom idrottstejp, spray, prestationshöjande medel (se nationellt dopingreglemente för hund, bl a avseende karenstider för vissa mediciner mm) får inte användas.

5. FULLMÄKTIGE

De personer som utses till fullmäktige ska ha ett synnerligen gott omdöme och ett gott anseende. De ska dessutom ha stor erfarenhet av jakt med älghund och minst fem års erfarenhet som jaktprovsdomare för älghundar.

6. KOLLEGIUM

Kollegiet består av tjänstgörande fullmäktig, provledare, domare, aspiranter, elever och styrelseledamöter.

Minst tre närvarande med domarutbildning krävs för att kollegiet ska vara beslutsfört. Fullmäktig är ordförande vid kollegiet och ansvarar för att kallelse utfärdas. Beslutsform vid kollegiet är konsensus. Om enighet inte uppnås vid kollegiet bordläggs ärendet och fullmäktig vänder sig till lokalklubbens jaktprovsansvarig för tolkning. Lokalklubbens jaktprovsansvarig kan vända sig till SÄK's jaktprovskommitté för tolkning.

Samtliga genomförda prov, inte bara prisprov utan även 0-pris, KEB-pris, aspirant och elevprov ska behandlas på ordinarie kollegiemöten.

Det är tillåtet att genomföra kollegiesammanträden via datakonferens förutsatt att samtliga deltagare har möjlighet att se aktuellt prov, höra andras inlägg samt göra egna inlägg på samma sätt som om mötet hölls fysiskt i samma lokal. Telefonkonferens är också tillåtet men ska begränsas till möten då endast ett fåtal prov ska behandlas.

Domare som gått prov med egen hund ska inte närvara (ska gå ut ur lokalen) vid kollegiets behandling av dessa prov.

Fastställt pris ska meddelas hundägaren via Provdatabas efter kollegiets beslut (via Provdatabas).

7. PROTEST

Domslut kan ändras i följande fall:

- a. Om fel av teknisk art begåtts.
- b. Om hund inte haft rätt att delta enligt gällande regler.
- c. Protest kan inte ske om pejll funktionen upphört och bedömningen är enbart grundad på hörselobservationer.
- d. Spårlogg från PBP kan inte utgöra underlag för protest (Norge)
- e. Deltagare kan inte heller protestera mot domarens värderingar och avgöranden som regelverket överlåter till domarens fria skön.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Vilka kan lämna protest mot kollegiets beslut?

1. Provdeltagare vars rätt berörs av det klandrade domslutet.
2. Fullmäktige eller från den domare som bedömt hunden.
3. SÄK/SKK kan av annan anledning ta upp frågan om ändring av visst domslut.

Formaliakrav för inlämnande av protest

Protest mot domslut ska vara skriftlig. Den ska lämnas in senast fem (5) dagar efter delgivning av kollegiets beslut. Protest skickas till arrangerande klubbs styrelse och ska vara åtföljd av protestavgift motsvarande **dubbel** anmälningsavgift.

Om protest lämnas in av någon som inte är berättigad till detta eller om protesten inte är åtföljd av fastställd protestavgift, ska protesten omedelbart avvisas.

Beslutsgång vid behandling av protest

Arrangerande lokalklubbs styrelse avgör efter hörande av fullmäktige och berörd domare om protesten kan anses vara befogad. Beslut lämnas skriftligen till den som protesterat. Styrelsen ska notera delgivningsdatum för sitt beslut.

Godkänns protesten ändras hundens pris i resultatlistan/Provdata/SKK hunddata. Protestavgiften återbetalas om protesten godkänns.

Om ett godkännande av protesten medför att hundens pris utgår ur resultatlistan (tekniskt fel som gör att provet inte ska registreras), omprövas hunden dvs tilldelas ett nytt prov-NP och protestavgift återbetalas.

Överklagande av styrelsens beslut

Den provdeltagare som berörs av arrangerande lokalklubbs beslut kan överklaga till SÄKs styrelse. Överklagandet ska ske skriftligen och ska ha inkommit till Svenska Älghundklubben senast två veckor efter delgivningsdagen av beslutet från arrangerande lokalklubbs styrelse.

Protest som avslagits av SÄK:s styrelse kan inom 30 dagar skriftligen överklagas till SKK:s Jakthundkommitté. Ändring i resultatlistan kan ske inom två år från provtillfället.

8. RÄTT ATT DELTA ELLER HINDER FÖR DELTAGANDE

7.1 Rätt att delta

Hund av ras som tillhör Svenska Älghundklubben och som tillhör medlem i någon av Svenska Älghundklubbens lokalklubbar, eller medlem i annan av FCI erkänd älghundklubb, äger rätt att delta under förutsättning att den:

- (a) tilldelats lägst sufficient vid officiell klass av SKK godkänd utställning.
- (b) uppnått tolv (12) månaders ålder för att starta på lös- eller ledhundsprov.
Undantag för särskilt älgspårprov – där hund kan starta utan krav på utställningsmerit, dock tidigast från och med den dag hunden fyllt nio (9) månader.
- (c) **(alternativ som kan bli aktuellt – 50% för..)** Hund under 15 månader som inte har utställningsmerit får starta på maximalt ett jaktprov. För att jaktprovet ska bli giltigt och registreras måste hunden först premieras på utställning.
- (d) är frisk och icke folkilsken, säker för tamdjur
- (e) anmälts till deltagande enligt arrangerande lokalklubbs utfärdade föreskrifter.
- (f) är ID-märkt och dess ID-nummer registrerat hos SKK (svenskägad hund)

7.2 Olämpligt beteende mot provdjuret/en

Hundar som under prov uppvisar ett olämpligt beteende t ex genom att visa överdrivet och ihållande aggressivitet, göra utfall eller på annat sätt uppträda hotfullt mot provdjuret/en ska avvisas från provet (**t ex att hunden under provet påträffas med att nafsas eller riva på älgen**). (Finland).

Domaren ska utesluta hunden från provet och domaren är skyldig att rapportera detta till provledningen. Provledningen rapporterar detta skriftligen vidare till SÄK.

7.3 Registreringskrav

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Svenskägad hund ska vid anmälningstidens utgång vara registrerad i SKK. Utlandsägad hund ska vara registrerad i SKK eller erkänd utländsk kennelklubb.

För utlandsägad hund ska kopia av registreringsbeviset medfölja tävlingsanmälan.

9. REGLER FÖR HUNDÄGARE/FÖRARE

Föraren ska rätta sig efter de direktiv som domaren ger. Föraren ansvarar för skada som hund kan åsamka, enligt gällande lag.

Föraren får på eget initiativ koppla sin hund endast om provet bryts av giltig orsak, exempelvis då fara för hundens liv uppstår (svag is, hårt trafikerad väg etc). Bryter hundföraren ändå provet tilldelas hunden 0 pris. Föraren har rätt att under provet komma med rimliga önskemål. Exempelvis i fråga om gångriktning och rörelsehastighet, men får dock inte med oupphörliga önskemål störa provets gång.

Vapen får medföras men inte användas under provtid. Om provgruppen under provtiden använder bil för att kunna hålla kontakt med hunden (för rättvis bedömning), är det inte tillåtet att skjuta provälgen efter provtidens slut.

Det är förbjudet att aga hund!

10. REGLER FÖR DOMARE

Att vara domare är ett förtroendeuppdrag. Domaren företräder SKK/SÅK och ska följa god domareetik och uppträda korrekt, ödmjukt och sakligt på ett sådant sätt att det ger förtroende för SKK och dess anslutna klubbar. Domaren ska också respektera och följa SKK's policy för sociala medier och SKK's policy för jaktprovsverksamhet (se SKK's hemsida).

Det åligger domaren att följa de regler och föreskrifter som utfärdas för uppdragets fullgörande samt de anvisningar som lämnas av provledaren och/eller fullmäktige.

Domaren ska vara positiv och ha koncentration på provverksamheten under hela dagen.

Uppträda som under jakt och vara lågmäld. Undvika mobiltelefoner och annan störande utrustning.

Domaren ska inte uttala sig nedsättande om andra hundar, funktionärer eller deltagare. Domare ska uppträda med absolut lojalitet med andra domare. Domare kan tolka hundars arbete på olika sätt, därför ska fungerande domares integritet alltid respekteras.

Detta särskilt viktigt om en hundförare ställer frågor om prov som annan domare dömt tidigare. Domare får aldrig uttala sig nedsättande om andra domares bedömning även om man är oenig med hur domaren ifråga beskrivs ha agerat. Vid sådana tillfällen kan däremot ett samtal i efterhand med berörd domare på "tu man hand" bidra till en positiv kompetens-/ vidareutveckling. (Norge) När domare går prov med egen hund ska "klocka och regelbok lämnas hemma" - njut av dagen istället.

Alla deltagare ska behandlas lika. Domare kan vägleda förare förutsatt att detta inte direkt påverkar hundens prestation. Om föraren är obekant med hur provet genomförs, ska domaren ge en kortfattad beskrivning av hur provet genomförs och vad man försöker pröva under provdagen dvs upplysa och undervisa om provreglerna.

Domaren leder provgruppen och ska vid bedömningen endast ta hänsyn till det han själv med säkerhet har iakttagit. **Hundarna bedöms i provet enbart utgående från de fakta som domaren med säkerhet har konstaterat** under provets gång. Vägvisares och andra utomståendes iakttagelser kan tas i beaktande endast i de fall de stöder domarens egna iakttagelser. I de fall PBP (pejlutrustning) används under provet ska domaren ha ständig tillgång till pejlinformation för att kunna döma hunden rättvist.

Önskemål som framförs av hundföraren må i möjligaste mån tillgodoses förutsatt att önskemålen inte strider mot jaktprovsreglerna eller i övrigt är oskäligen. Om föraren inte följer gällande regler eller givna direktiv, stör provgruppens arbete eller annars bryter mot god sed, ska domaren utesluta hunden ur provet och muntligen meddela provledaren om detta.

Efter att provet är avslutat ska domaren ge en översiktlig orientering till hundföraren om vad domaren uppfattat har hänt under dagen (skogskortet utgör underlag för sammanfattning av dagens händelser). Efter att ha gett en sådan sammanfattning kan domaren svara på eventuella frågor som klargör domarens syn. Domaren ska dock inte gå in i detaljer och inte heller försöka göra någon bedömning av eventuell prisnivå.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Vänta med det tills Du kommer hem och i lugn och ro och kan rapportera in dagens händelser i Provdata, då ser Du att alla fakta finns med.

Av domaren fört skogskort ska omedelbart inrapporteras i Provdata. Inrapporterat prov ska **ovillkorligen skickas för provläsning inom en vecka** efter provets genomförande. Skogskortet behålls av domaren åtminstone tills provet kollegiebehandlats och ev. överklagandetid gått ut.

Domaren ska snarast möjligt efter genomfört prov informera hundägaren om vilket pris, **inte poäng**, han/hon ämnar föreslå. Om föreslagen poängsumma ligger på marginalen mellan två olika prisnivåer ska domaren informera hundägaren om osäkerheten att resultatet ligger på marginalen mellan två olika prisnivåer (inte poäng) och samtidigt **upplysa om att det är kollegiet som beslutar om slutlig poäng och prisvalör**.

Domaren får inte döma hundar som han/hon ägt eller är delägare i, hund från egen uppfödning eller efter egen täckhund.

Domaren får inte döma hund som han/hon jakttränat/jagat med som hundförare under de senaste 6 månaderna.

Domare får inte heller döma hund som tillhör någon i domarens hushåll/adress (barn och syskon anses vara familjemedlemmar även om de bor på annan adress) eller om domaren på annat sätt hamnar i en jävssituation (delikatessjäv).

A. JAKTPROVSREGLER FÖR LÖSHUND ÄLG

1 INLEDANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Allmänt

Bedömningsföreskrifterna gäller för normala provförhållanden och enbart utgående från de fakta som domaren med säkerhet konstaterat. Domaren ska under hela provtiden utvärdera hundens egenskaper och användbarhet som medhjälpare under jakt på älg i värdiga former (Norge)

1.2 Beaktande av svåra provförhållanden

I de fall förhållandena är synnerligen svåra, exempelvis störtregn, storm, stor nyröjd föryngringsyta med tjockt lager röjningssly, tjockt snötäcke-tungt före, skrapigt före, extrem värme, ska domaren ta hänsyn till detta i sin bedömning.

Domaren ska redovisa de faktiska meter och faktiska tider som hunden presterat under provtiden.

Domaren ska i sin domarberättelse motivera på vilket sätt hunden gjort sig förtjänt av högre poäng än vad som skulle ha gällt för prestationen vid normala förhållanden.

1.3 Starkt kuperad terräng

Är terrängen starkt kuperad ska domaren uppskatta den verkliga sträckan som hunden tillryggalagt. Uppskattningen sker genom att faktiska sträckor enligt pejll kan räknas upp med en faktor för att kompensera stark lutning dvs 50% lutning eller mer. Vid 50% lutning är en teoretisk korrigeringsfaktor 10%. (t ex SkogsForsk terrängtypschema för skogsarbete). Styrelsen för respektive lokalklubb har att ta aktiv ställning till om det finns terrängtyper inom klubbens verksamhetsområde som motiverar korrigeringsfaktor eller inte. Om det finns sådana områden ska styrelsen fastställa uppräkningsprocent så att samtliga hundar bedöms likvärdigt inom samma område oberoende av domare. Är terrängen starkt kuperad och svårtillgänglig för hunden ska domaren ta hänsyn till detta vid poängsättning av hundens tempo.

1.4 Tekniska hjälpmedel

SÄK redovisar, innan respektive jaktprovssäsong, vilka på marknaden befintliga hjälpmedel som inte får användas vid jaktprov.

1.4.1 PBP och skallindikator

Beslut om pejll eller inte tas av hundägaren före provets start och gäller hela provtiden.

I Sverige godkänd pejll ska normalt användas för att styrka bedömningen av hunden i moment som mäter sträckor, avstånd eller rörelsemönster. Det är hundägarens ansvar att tillhandahålla PBP och domaren ska ha full tillgång till pejlinformation under hela provtiden. Domaren använder pejll under hela provtiden. Domaren kan även montera egen pejlutrustning på hunden för att känna sig säkrare hur tekniken fungerar. Om pejll helt slutar fungera under provet eller hunden under lång tid är utanför räckvidden ska bedömning ske enligt de tabeller som framgår i momenten.

Domare och hundförare ska dock tillsammans sträva efter att upprätthålla pejllkontakt under hela provdagen. Vid kortare tider utan pejllkontakt får korrigering av pejlluppgift uppskattas för t.ex. förföljandesträcka (skattad sträcka för rörelse mellan senast kända position och ny position då pejllkontakt återkom). Notering av sträckor och avstånd ska löpande göras i skogskortet och där noteras också tider och uppskattningar under tillfälligt pejllavbrott.

Skallindikator/pejllmarkering att hunden har ståndsfall får användas för fast ståndsfalltid utan att provgruppen hör hunden fysiskt. Gruppen ska dock skyndsamt förflytta sig så att domaren fysiskt kan höra hunden skälla. Förutsatt att pejll visar att hunden är kvar på samma ställe då domaren hör hunden får skalltid räknas från första ståndsfallsmarkering.

Gångstånd får inte dömas via pejlinformation/skallindikator utan domaren måste fysiskt höra hunden. Tystnar skallet längre perioder (går bakom berg etc.) ska domaren bedöma hundens rörelse som förföljande.

Skallräkning får inte bedömas via pejlinformation.

Hundägaren har rätt att ha PBP-halsband på sin hund även om hunden inte ska bedömas med pejllens hjälp. Inga andra uppgifter får då användas än att ägaren har rätt bevaka att hunden inte hamnar i

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

livsfara. Viktigt att respektera "älgarbete endast får avbrytas av hunden" och att hundens återgång till provgrupp efter att ha slutat förfölja älg ingår i tid för älgarbete.

1.4.2 Hörsel förstärkare/kikare

Domaren får använda hörsel förstärkare. Även kikare får användas för att enklare upptäcka vart älgen/älgarna står t ex när det är tät vegetation. Älgkontakt tas vid fast ståndskall på ståndplatsen och på nära avstånd, alltså inte via kikare på långt avstånd.

1.4.3 Motorfordon

I undantagsfall kan motorfordon inbegripas i begreppet tekniska hjälpmedel, exempelvis för att snabbt koppla hunden om fara för hundens liv eller hälsa uppstår, eller om hunden orsakar skada eller avsevärda olägenheter för tredje man. Det kan också gälla för att fortsatt rättvis bedömning ska kunna ske när hunden t. ex. på grund av terräng-förhållande inte kan höras. **Bil får inte användas för att genskjuta eller hämta hund eller som hjälpmedel för att hjälpa hunden till högre poäng.** Observera att älgarbete endast får avbrytas av hunden på eget initiativ/beslut. Kom också ihåg att även självständig återgång ingår i poänggivande älgarbete.

2. PROVTIDENS LÄNGD OCH VAD SOM INGÅR

Ett jaktprov består av söktid, (älg)arbetstid **och tid för koppling av hunden efter arbetstidens slut (denna del måste diskuteras och ställas mot hur vi konstruerar reglerna)**. Dessa tider utgör tillsammans provtiden. I vissa fall uppstår skillnad mellan arbetstid jämfört tillgänglig provtid (när hunden inte arbetar hela tiden under provet). Byte av provområde under provtid är tillåtet men det beror på anledning till bytet om tiden för bytet räknas in i provtiden eller inte (se 3.8).

Provtid består av följande delar:

2.1 Söktid

Söktiden är normalt 240 min. men kan förlängas till 300 min.

Söket provas till dess att hunden hittat älg. Om ingen älgkontakt erhållits inom fyra (4) timmar avslutas provet.

Söktiden kan vid särskilda fall förlängas ytterligare (max en (1) timme) om den återstående tiden av provdagen medger detta. Domaren avgör efter samråd med föraren om hunden ska ges förlängd söktid. Sådant särskilt fall uppstår exempelvis då hund med bra sök och tempo inte hittat älg och att domaren inte heller kan konstatera älgförekomst.

- a. Söktiden börjar från första släpp.
- b. Om hunden inte alls söker avslutas provet efter 60 minuter.
- c. Söket (och i sådana fall även lydnad under sök) testas om möjligt efter arbetstidens slut ifall domaren inte haft möjlighet att bedöma sök tillräckligt före upptag (upptag på första söktur). Detta förutsätter att hunden är tillbaka inom 60 minuter efter arbetstidens slut. Vid prov av sök efter arbetstidens slut räcker det med en söktur. Även inkallning under sök kan provas.
- d. När prov startas under den senare delen av provsäsongen, när dagsljuset är kort, får inte längre söktid användas än att hunden efter upptag beräknas kunna arbeta med älg i fem (5) timmar (maximalt 120 minuter efter mörkrets avbrott och då begränsade moment – se 2.3)

2.2 (Älg)arbetstid

Älgarbetstid kan maximalt vara 300 minuter och startar vid första upptag.

För att fastslå att det är älgarbete, så ska domare:

- a. Höra upptag som med säkerhet är älgarbete.
- b. Eller se älg och att hunden har närkontakt.
- c. Eller konstatera fast ståndskallmarkering på PBP och senare höra hunden i fast ståndskall på samma plats som första ståndskallsmarkering.
- d. Eller konstatera upptag med pejlens hjälp och upptaget kan säkerställas (älgarbetet fortgår när man får kontakt med hunden eller observation av färsk flyktspår av älg och den hund som bedöms osv). Tysta upptag ska således säkerställas via spår eller på annat säkert sätt. Kan domaren inte med säkerhet fastställa att hunden förföljer älg fortsätter provet som söktid.

Älgarbetstiden består av:

Poänggivande arbetstid

- a. Hunden skäller fast ståndskall på älg
- b. Hunden skäller gångstånd
- c. Hunden tar kontakt under älgarbetet och återupptar älgarbetet omedelbart (under 2 min hos provgrupp)
- d. Hunden förföljer älg
- e. Hundens återgång till provgrupp efter avslutat förföljande

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Ej poänggivande arbetstid (arbetstiden avbryts – övrig provtid)

- a. Hunden tar kontakt under älgarbetet och stannar kvar hos provgruppen/bryter dvs återgår inte omedelbart till älg/ståndskall (kontaktbesök överstigande 2 minuter)
- b. Tiden från det hunden kommer tillbaka till provgruppen efter förföljande av älg som inte vill stanna dvs kvar hos provgrupp innan den går ut på nytt sök.
- c. Hundens sökarbete efter det den återkommit till provgruppen från att ha förföljt älg ("sök under övrig provtid").
- d. Hunden överger älgarbete eller överger provgrupp under icke poänggivande arbetstid för att uppsöka gårdar, vägar, bilen eller liknande (PBP ska användas av domaren för att styrka bedömningen).

2.3 Älgarbete efter mörkrets inbrott.

- a. Älgarbetstiden slutar senast 120 minuter efter mörkrets inbrott
- b. Det är mörkt när skogskortet inte kan fyllas i utan extra belysning.
- c. Det är endast förföljande "in i mörkret" och en omställning, omställningens skalltid och inkallning från ståndskalet som kan ge underlag för poängsättning.
- d. Om hunden står i fast ståndskalet vid mörkrets inbrott så är det bara skalltid och inkallning som kan ge poäng.

2.4 Uppkoppling/försök till uppkoppling efter älgarbetstid

Provet avslutas med koppling efter älgarbetstid/provtid. Den ska ske så snart hundföraren har möjlighet till inkallning och denna inkallning får ingå i bedömning av lydnad i moment 10. Även hundens återgång efter att ha förföljt älg får ingå i bedömning av moment 10. Detta måste ske inom 60 minuter efter arbetstidens slut. Om hunden inte är tillbaka inom 60 minuter efter provtidens slut räknas det som att hunden inte har

2.4 är ett försök att anpassa avsnittet till nordiska men med hänsyn till att vi vill pröva återgång i regelsystemet. Nordiska reglerna avser lydnad vid provtids slut inkl möjlighet "hämta" hund.

2.5 Avbrott/avslut av provet

Efter att provet har startat och provgruppen har kommit ut i terrängen kan hunden inte kopplas utan domarens samtycke. Detta gäller både under söktid och älgarbetstid. Om hundföraren ändå väljer att koppla hunden, ska hundens uppnådda prestationspoäng fram till provets avbrott noteras i provdata/skogskortet och provberättelse rapporteras in i provdata för kollegiebehandling. Anledning till det brutna provet ska noteras i domarens berättelse.

Provet kan avbrytas före provtidens slut om hunden gör ett eller flera av följande fel:

- a. Hunden söker inte. Domaren kan i samråd med hundägaren avsluta provet efter 60 minuter.
- b. Hunden tappar intresset för att skälla älg och återkommer upprepade gånger till provgruppen och återgår inte till älgståndet av eget initiativ (domaren kan i samråd med hundägaren avsluta provet eller fortsätta provet som "sök under övrig provtid" (6.7))
- c. Hunden driver älg under skall eller följer färskt älgspår under skall. Domaren avgör.
- d. I de fall hunden under sök eller pågående älgarbete jagar annat vilt än älg och inte avbryter på kommando, eller den återvänder sedan den en gång förts bort. Domaren avgör. Ifall hunden kan kopplas och inte återvänder, fortsätter provet utan att någon åtgärd vidtas.
- e. Hunden jagar tamdjur. Domaren avgör.
- f. Om provhunden ansluter till annat älgstånd och inte kan kopplas.

Hund som inte fullföljer provet tilldelas 0 pris. (ja det måste vi också prata om vad det betyder. Om prov avslutas efter upprepade brytningar lär väl ändå hunden få sina intjänade poäng? Finland skiljer på att prov avbryts respektive avslutas.

Prov kan avslutas av domaren i följande fall:

- a. Om hunden skäller på ensam älgkalv som uppför sig så att domaren finner det oetiskt att fullfölja provet.
Hunden tilldelas i sådant fall den poäng/pris den uppnått fram till dess att domaren finner att provet ska avbrytas, alternativt kopplas och förs till annan plats för nytt släpp. Tiden för sådan förflyttning räknas inte in i provtiden.
- b. Om älg skadas under provtid.
Om hunden provats i så många moment att domaren kunnat konstatera att hunden arbetar med frisk älg men att älgen skadas senare under provtiden, kopplas hunden. (om upptag på sjuk/skadad älg se 2.9 Nytt prov).
Hunden tilldelas i sådant fall den poäng/pris den uppnått fram till dess att domaren finner att provet ska avslutas, alternativt kopplas och förs till annan plats för nytt släpp. Tiden för sådan förflyttning räknas inte in i provtiden.

Hund som tagit upp älg under första sökturen får inkallas och kopplas för att byta trakt och prova sök när alla övriga moment är färdigbedömda och 200 min skalltid är uppnådd. Domaren ska i dessa fall informera hundföraren om att hunden inte uppnått full arbetstid och därför inte kan få högsta poäng i mom 4 (om vi nu ska ha den regeln hos oss dvs vi får ta detta på slutet av processen)

Prov kan också avbrytas före provtids slut och före 200 min skalltid i de fall hunden arbetat utan störningar och provet därmed förlöper i stort sett normalt. Hunden kan t ex inte ha uppnått tre omställningar innan hunden bryter förföljande och återgår till provgrupp. Om hunden har provats i samtliga moment och bedöms ha uppnått prismetring kan hundföraren avgöra om hunden ska fortsätta provet fram till provtids slut eller om han bedömer att återstående tid är för kort för att kunna förbättra resultatet. Domaren ska i dessa fall redogöra för hundföraren i vilka moment hunden vid ett nytt upptag skulle kunna erhålla ytterligare poäng. Finland/Norge har inte motsvarande regel så det kan vara värt vänta med slutgiltigt beslut hur göra tills vi pratat med dem om de ändå kan ha ett intresse.

(nya förutsättningar vid anpassning nordiska i reglerna avs. stöt och omställning kan ske efter 10 minuter fast stånd samt stötar och omställning läggs samman vid flera upptag – Detta kanske kan motivera hundägaren att fortsätta provtiden ut dvs om man hittar ny älg kan man ev förbättra poängen.....Beos kommentar som inte ska vara med i regelhäftet)

2.6 Allvarlig störning

Om det under provet uppstår ett allvarligt störningsmoment och detta icke kan undanröjas, kan hunden kopplas och provet återupptas efter förflyttning till ett annat område.

Hundens prestation, innan störningen, vägs samman med den prestation som följer då provet återupptas. Följande är exempel på störande moment:

- a. Varg förekommer inom provområdet, genom synkontakt eller spår.
- b. Utomstående hund ansluter till provhundens arbete
- c. Pågående jakt i området stör hunden (inkl provälgen skjuts)
- d. Ett uppenbart faromoment för hunden eller allmänheten uppstår
- e. Hund går in på mark där jaktprov inte är tillåtet

2.7 Naturligt hinder

Arbetstiden kan pausas om hunden under sitt älgarbete hindras av ett naturligt hinder. Naturligt hinder ska vara av den arten att det inte gör det möjligt, eller är farligt för hunden att fortsätta förfölja älg.

Naturligt hinder kan vara tätt stängsel, älv som är för strid för att ta sig över (för både provgrupp och hund), eller sjö som hunden vänder för. Hunden får inte avbrott i provtiden när den kommer tillbaka såvida inte förföljandet avbröts på grund av naturligt hinder.

2.8 Byte av provområde

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Domare kan besluta att det på grund av "avbrott av provet" (2.5), "allvarlig störning" (2.6), "naturligt hinder" (2.7) eller "andra speciella förhållanden" ska bytas provterräng (traktbyte). Byte av provområde får endast ske under söktid eller under söktid under "övrig provtid". Älgarbete får inte avbrytas av provgruppen utan endast av hunden. T ex får den hund som förföljer älg inte genskutas och kopplas. Även återgång ingår i älgarbete och det är domarens ansvar att förvissa sig om att hunden har samarbete i form av återgång eller inte (mom 10).

Tid för traktbyte räknas inte in i provtid om traktbytet görs på grund av "allvarlig störning" (2.6) eller "naturligt hinder" (2.7). Traktbyte ska ske effektivt, raster får inte planeras in.

Provtiden fortsätter utan avbrott om anledningen till traktbyte är "avbrott av provet" (2.5) eller att traktbyte görs "av andra speciella förhållanden". [Traktbyte kan ske under söktid t ex vid konstaterad brist på älg inom det område hunden sökt och är anledning till förlängd söktid.](#)

2.9 Nytt prov

Anledning till nytt prov:

- a. Varg förekommer inom provområdet, genom synkontakt eller spår och förflyttning till annat provområde inte är möjligt för att ge hunden rättvis bedömning.
- b. Provet störs och störningen kan inte undanröjas.
- c. När domaren konstaterat att provälgen – någon av provälgarna är skadad/sjuk (i det fall tiden medger kan provet fortsätta som söktid dvs upptag på skadad/sjuk älg = inget upptag).
- d. Uppkoppling av utomstående under älgarbetet. Om uppkopplingen sker under söket, ska provet fortsätta om tiden medger detta.
- e. Hunden skadas under provet så allvarligt att den inte kan fullfölja provet. Domaren avgör (blödande tassar vid start i skarpt före är inte anledning till nytt prov).
- f. Om kollegiet finner att hunden av någon anledning inte kunnat bedömas rättvist av anledning som hunden eller föraren inte kan belastas för.

Älgtomma marker och avbrutet prov på grund av ljusförhållanden är inte anledning till nytt prov och hunden tilldelas prisvalören KEB.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

3. BEDÖMNINGSKALA OCH MOMENTEN MED DERAS RESPEKTIVE KOEFFICIENTER

3.1 Bedömningsskala

Vid bedömningen gäller följande poängfördelning:

Utmärkt prestation	9 – 10 poäng
Mycket bra prestation	7 – 8 poäng
Bra prestation	5 – 6 poäng
Godtagbar prestation	3 – 4 poäng
Dålig prestation	1 – 3 poäng
Ingen prestation	0 poäng
Momentet inte prövat/eller kan inte prövas	K

3.2 Bedömningsmoment och deras respektive koefficienter

1. Sök	(0-10) x 1,5
2. Förmåga att finna älg	(0-10) x 1,0
3. Förmåga att ställa älg i upptaget	(0-10) x 1,5
4. Ståndskallets kvalitet	(0-10) x 1,5
5. Vilja att förfölja flyende älg	(0-10) x 0,5
6. Förmåga att ställa flyende/stött? Älg	(0-10) x 1,5
7. Skalltid	(0-10) x 0,5
8. Skallets hörbarhet	(0-10) x 0,5
9. Skallets täthet och täckning	(0-10) x 0,5
10. Samarbete och lydnad	(0-15) x 1,0

Koefficientfördelning pratar vi ihop oss senare och i dialog med Fi/No

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

4 BEDÖMNINGSMOMENT MED BEDÖMNINGSFÖRESKRIFTER

4.1 Sök

Sök innebär att hunden är ute i terrängen och att det är sannolikt att den söker efter älg. Bedömningen sker utifrån hundens prestation i **genomsnitt/allmänhet?** för samtliga kriterier under hela söktiden. Starkt avvikande söktur(er) ska inte tas med i bedömningen.

Bedömningsreglerna förutsätter att hunden har ett självständigt sök. Hunden ska därför släppas i ett område där det inte förekommer färsk spår av älg. Detta för att få klarhet i hundens intresse att självständigt söka efter älg.

Släpp på färsk spår eller på älg inom synhåll är att hjälpa hunden och är inte tillåtet (pkt 1.4).

Vid svår/brant terräng eller tungt före (1.2 och 1.3) ska domaren ta hänsyn till detta (avser tempo).

För att sätta poäng och inte K krävs minst en söktur (6.19).

Sökturen som leder till upptag redovisas för sig och ingår inte i bedömning av moment 1. Om upptaget sker på söktur nr 2 kan sökarbetet fram till upptag ändå ingå i bedömningsunderlaget om detta ger en bättre bild av hundens sökarbete (mönster, tempo, avstånd, sträcka, tid)

Om hunden inte har något sök avbryts provet efter 60 minuter.

Om upptag sker under första söktur ska sök prövas senare under dagen förutsatt att hunden är åter till provgrupp inom 60 minuter efter provtids slut (det räcker med en söktur). Även inkallning sök (mom 10) kan prövas. Hänsyn ska tas till både före och den tid som gått åt till älgarbete (2.2) när bedömning görs (gäller tempo, faktiskt presterade meter används vid bedömning). Söktur efter provtid påverkar hundens poäng i mom 1 och 2.

Ifall hundens prestation inte sammanfaller med någon av nedanstående händelsebeskrivningar ska domaren sätta den poäng som denne anser relevant för den uppkomna situationen. Tydlig motivering ska framgå i domarens berättelse.

Sök poängsätts enligt följande: <u>Upptag första söktur markeras med K och ingår inte i underlag för avelsvärdering. Hunden får prisgrundande poäng för prestation enligt tabellen längst till höger.</u>	poäng	Upptag första söktur (K) poäng
Sökmönstret är mycket effektivt, sökturer på 2 km eller mer, tempot är utmärkt och största avstånd till provgruppen är mera än 800 m. Utan PBP: sökturernas längd i allmänhet 15 - 30 minuter	9 - 10	7 - 8
Sökmönstret är effektivt, sökturer på 1,5 km eller mera, tempot är mycket bra och största avstånd till provgruppen är mera än 600 m. Utan PBP:sökturernas längd i allmänhet 10 - 15 minuter	7 - 8	5 - 6
Sökmönstret är inte lika effektivt, sökturer på 1 km eller mera, tempot är bra och största avstånd till provgruppen är mera än 400 m. Utan PBP:sökturernas längd i allmänhet 5 - 10 minuter	5 - 6	4
Sökmönstret är mindre effektivt, sökturer på mindre än 1 km, tempot är godtagbart och största avstånd till provgruppen är mera än 250 m. Utan PBP: sökturerna i allmänhet 2 - 5 minuter	3 - 4	3
Sökmönstret är ineffektivt, sökturer på mindre än 500 m, tempot är dåligt och största avstånd till provgruppen är mindre än 250 m. Utan PBP: sökturernas längd i allmänhet 0 - 3 minuter <u>ELLER hunden släpps vid färsk spår, direkt på, av provgrupp observerad, älg/synkontakt älg eller direkt i älgens vittring.</u>	1 - 2	2
Har inget sök	0	
Korrigerig för tidsfel för lång söktur - vid normalt före/terräng (gäller även vid bedömning PBP)		
TF 1: Söktur över 30 minuter	- 1	Alt - 3
TF 2: Söktur över 30 minuter	- 2	- 4
TF 3: Söktur över 60 minuter	- 3	- 5

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Följande ska läggas som grund för bedömningen av sökret:

1. Sökmönster (se nedan tumregel)
2. Tempo (se nedan tumregel)
3. Sökturernas längd/sträcka enligt pejlluppgift (6.16)
4. Längsta avstånd (6.3) från provgrupp under sökturen (6.19) (beräknat från platsen där provgruppen senast hade kontakt med hunden).

Samma hänsyn/tyngd till alla fyra kriterier när poäng sätts. För att sätta utmärkt prestation krävs utmärkt prestation för samtliga fyra kriterier. Genom att använda provdatas inmatningsmodul för bedömning av respektive kriterie räknas momentets poäng automatiskt.

Bilavvändning för att ta kontakt med hunden under sök får endast ske vid två tillfällen:

1. om det föreligger fara för hunden liv, eller skada för tredje man. Sökarbetet från senaste kontakt med provgrupp fram till hämtning med bil inte tas med i bedömning av hundens sök.
2. Hunden konstateras ha övergett provgrupp dvs tidigast 90 minuter efter senaste kontakt med provgrupp (tilldelas då 0 i tempo)
- Ev 3. Hur göra om konstaterar hunden jagar annat vilt än älg ???

Tumregel vid bedömning tempo

(tabellen gäller goda förhållanden och normal terräng. Vid brant (mycket kuperad) terräng respektive tungt före eller andra hinder (typ nyröjd större förnygringsyta etc) (1.2 och 1.3) ska domaren ta hänsyn till detta. Motiveras i domarens berättelse.

Utmärkt	9 – 10 p
Lägst 8,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt och effektivt under hela sökturen	
Mycket bra	7 – 8 p
Lägst 6,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt och effektivt under hela sökturen	
Bra	5 – 6 p
Lägst 5,0 km/tim i genomsnitt. Hunden arbetar aktivt under större delen av sökturen men vissa perioder mattas sökret tydligt	
Godtagbart	3 – 4 p
Lägst 4,0 km/tim i genomsnitt sökshastighet. Hunden arbetar inte aktivt under längre perioder av sökturen	
Dåligt	1 – 2 p
Under 4 km/tim under sökturen. Hunden arbetar inte aktivt under besvärande långa perioder av sökturen	
Hunden söker inte	0 p
Visar inget sök, alternativt - överger provgrupp (över 90 minuter)	0 p
Upptag första söktur	K

Tumregel vid bedömning av sökret

(tabellen gäller goda förhållanden och normal terräng. En besvärlig terräng kan styra hundens sökarbete och sökmönster vilket domaren ska ta hänsyn till i sin bedömning).

Sökmönstret är mycket effektivt	9 – 10 p
Hunden söker aktivt och täcker ny mark på ett systematiskt sätt under sina sökrundor. I huvudsak cirkel-/solfjäderformade sökturer, nyttjar terräng på ett effektivt sätt. Som mycket effektivt gäller också om hunden arbetar i spårsök som leder till snabbt upptag.	
Sökmönstret är effektivt	7 – 8 p
Hunden söker aktivt och täcker oftast ny mark under sina sökrundor. I huvudsak cirkel-/solfjäderformade sökturer. Nyttjar terräng i huvudsak på ett effektivt sätt. Som effektivt gäller också om hunden arbetar i spårsök fram till upptag relativt snabbt.	
Sökmönstret är effektivt men tidvis i närhet av provgrupp	5 – 6 p
Hunden täcker oftast ny mark under sina sökrundor. Blandat sökmönster cirkel-/solfjäderformat sök/korridorsök tidvis på redan avsökt mark. Hunden tidvis kvar i närhet av provgrupp (Max 15% av sökret). Hund som arbetar med spårsök men tar lite längre tid fram till upptag.	
Sökmönstret är effektivt men tidvis i närhet av provgrupp	3 – 4 p
Hunden täcker oftast ny mark under sina sökrundor. Blandat sökmönster cirkel-/solfjäderformat sök/korridorsök tidvis på redan avsökt mark. Hunden tidvis kvar i närhet av provgrupp (Max 15% av sökret). Hund som arbetar med spårsök men tar lite längre tid fram till upptag.	
Sökmönstret är mindre effektivt	2 – 3 p
Hunden är ofta i närhet av provgrupp Hunden söker ofta på redan avsökt mark under sina sökrundor, fastnar lätt kvar i område med gamla älgspår men kommer tillbaka till provgruppen. Blandat sökmönster cirkel-/solfjäder-/ korridorsök. Hunden stannar under sökturen genomgående kvar i närhet av provgrupp ett tag efter återkomst från söktur (max 30 % av sökret). Hund som arbetar med långt spårsök men fastnar i vissa områden och kommer tillbaka till provgruppen.	
Sökmönstret ineffektivt, lång tid i närhet av provgrupp	1 – 2 p
Oftast korridorsök/tillbaka till gruppen i egna bakspår. Upprepade sökturer på redan avsökt mark eller fastnar i gamla älgspår och kommer inte vidare utan styrning av provgruppen. Hunden stannar långa stunder (mer än 30 % av sökret) i närhet av provgrupp.	
Upptag första söktur	K

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

4.2 Förmåga att finna älg

4.3 Förmåga att ställa älg i upptaget

4.4 Ståndskallets kvalitet

4.5 Vilja att förfölja flyende älg

4.6 Förmåga att ställa flyende älg efter stötning av provgrupp

4.7 Skalltid

4.9 Skallets hörbarhet

4.9 Skallets täthet och täckning

4.10 Samarbete och lydnad

5 PRISVALÖRER

Första pris	70 poäng och däröver samt minst 90 min. sammanlagd fast ståndskalltid ~~på samma älg eller grupp av älgar. ??~~ Dessutom krävs minst en älgkontakt eller säkra spårtecken.
Andra pris	60 – 69,5 poäng samt minst 60 min. sammanlagd fast ståndskalltid ~~på samma älg eller grupp av älgar. ??~~ Dessutom krävs säkra spårtecken.
Tredje pris	50 – 59,5 poäng samt minst 30 mi. Sammanlagd fast ståndskalltid ~~på samma älg eller grupp av älgar. ??~~ Dessutom krävs säkra spårtecken.
NP nytt prov	Prov som uppfyller kriterier enligt avsnitt 11.9
KEB	Älgtomma marker och avbrutet prov på grund av ljusförhållanden är inte anledning till nytt prov och hunden tilldelas prisvalören KEB.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

6. DEFINITIONER/TILLÄMPNINGAR av jaktprovsregler löshund älg (kapitel som SÄKs styrelse bemyndigas justera vid behov under pågående regelperiod)

6.1 Användande av bil

Se avsnitt tekniska hjälpmedel (punkt 1.4.3 "motorfordon"). Om provgruppen använt bil under provtid för att kunna bedöma hunden rättvist ska detta klart framgå av domarens berättelse och markering av "kryssruta" i Provdatabas.

6.2 Arbetstid (älgarbetstid) Diskuteras vidare när vi vet hur detaljer i momenten ska formuleras t ex om hur hantera upprepade brytningar etc och fördjupad dialog med Fi/No hur de hanterat detta.

Med älgarbetstid menas den tid då hunden självständigt arbetar med älg från det hunden hittat älg. Fast- och gångståndsskall, förföljande och återgång till provgrupp ingår i älgarbetstid. Om hunden gör avbrott i älgarbetet som är längre än två (2) minuter (t ex kommer till provgruppen och stannar där innan den återgår till älgarbete, slutar skälla och uppehåller sig tyst vid älgen eller avbryter förföljande för att uppsöka gårdar, tamdjur etc.) räknas detta som brytning. Den tiden ingår inte i älgarbetstid. Det finns alltså skillnad mellan arbetstid jämfört med provtid. Älgarbetstid kan pågå 120 minuter efter mörkrets inbrott men då endast ett fåtal moment som kan poängsättas. (se 3.3)

6.3 Avstånd

Med avstånd avses i provreglerna avståndet mätt med GPS som "fågelväg/luftlinje". Avstånd anges med noggrannhet per 10-metersintervall 100-110-120 etc.

Vid bedömning utan GPS är det ett av domaren uppskattat avstånd "fågelväg/luftlinje".

6.4 Avstånd upptagsplats

Avståndet mätt fågelväg från den plats där provgruppen senast hade kontakt med hunden och till den plats hunden har upptag (viktigt att domaren kommer ihåg att ta hänsyn till det avstånd gruppen förflyttat sig efter senaste kontakt med hund och inte endast avstånd enligt GPS från provgrupp till hund då upptaget kommer. Avstånd till upptag på återgång, efter avslutat förföljande av älg, är inte poänggrundande avstånd i mom 2.

6.5 Avstånd återgång Vi får se vad ni säger om hur vi ska mäta detta

Avståndet (fågelväg) från provgruppens aktuella position till den plats där hunden avslutar sitt förföljande och börjar återgå till provgruppen (se mom 10).

6.6 Brytning

Brytning definieras som att hunden av egen vilja tar kontakt med provgruppen utan att provgruppen är inom ståndplatsområdet (radie 100m). Om hunden vid skallgivning under älgarbete tystnar mer än två minuter blir det uppehåll i skalltid. Om hunden kommer till provgruppen och blir kvar hos gruppen (dvs återvänder inte omedelbart till älgen) betraktas detta kontaktbesök som brytning. Den tiden ingår inte i tid för älgarbete. Provtiden löper på även under tiden för kontaktbesöket/ brytningen. Om hunden är tyst mer än två minuter men är kvar i älgens närhet räknas det också som brytning och ingår inte heller i älgarbetstid. Kollar med Fi/No hur de exakt gör i dessa lägen. Provtiden löper däremot utan avbrott. Avviker hunden från ståndskallet under längre tid men kommer inte till provgruppen utan t ex drar iväg åt ett annat håll så betraktas även detta som brytning, förutsatt att domaren inte kan konstatera att hunden förföljer älg (avbrott i älgarbetstid men inte i provtid). Kontakt/återgång efter förföljande av älg är poänggivande kontakt.

6.7 Brytning – upprepade brytningar hur agera (om vi lägger denna text i kapitel 2, definitioner/tillämpning kan vi göra själva regeltexten mer koncentrerad genom att t ex som i detta fall hänvisa till 2.7 (jobbar med SKK för att SÄK ska kunna justera kapitel 2 och därmed ha ett ställe för tillämpningar)

Flera moment berörs av regler för upprepade brytningar. Mom 3, 4 och 5 förutsätter att domaren tar beslut om hur provet ska drivas när brytningar uppstår.

Moment 3. Om hunden efter brytning inte återupptar det fasta ståndskalet på eget initiativ utan stannar kvar hos provgruppen, upphör skalltid enligt moment 3. Provet kan fortsätta med att provgruppen följer hunden till platsen för tidigare ståndskalet för att se om hunden återupptar älgarbetet (kom ihåg att poänggivande stötningar i mom 4 är de stötningar som är poänggivande i mom 6). Fortsätter hunden skälla självständigt efter ledsagning fortsätter bedömning av övriga moment.

Moment 4. Om hunden vid upprepade tillfällen visar tydlig ovilja att fortsätta skälla på eget initiativ kan domaren, i samråd med föraren/ägaren, besluta att provet fortsätter som "sök under övrig provtid", alternativt att provet avbryts.

Moment 5 Att hunden efter en kraftig stöt tar kontakt med provgruppen men genast och på eget initiativ upptar förföljandet ska inte inverka negativt på bedömningen. Om hunden inte upptar förföljandet på eget initiativ räknas det som att hunden avbryter/inte förföljer. Domaren kan då, i samråd med föraren/ägaren, besluta att provet fortsätter som "sök under övrig provtid", alternativt att provet avbryts.

6.8 Fast ståndskalet

Fast ståndskalet är när hunden "har älg under kontroll". Att älg sakta rör sig inom samma terrängområde (som om den betar) under hundens skallgivning anses som fast ståndskalet. Med fast ståndskalet blir hund och älg kvar lång tid inom samma område. Provgruppen kan sitta i lugn och ro och invänta ståndskaletstid.

6.9 Gångstånd

Gångstånd har oftast en bestämd riktning och hunden och/eller älg blir inte kvar inom samma terrängområde utan förflyttar sig i stort sett hela eller stora delar av tiden mer eller mindre snabbt under hundens skallgivning (hunden ska kunna skälla utan ansträngning på gångstånd). Provgruppen kan inte sitta kvar utan måste förflytta sig snabbare för att försöka ha kontakt med älgarbetet/gångståndet. Ibland kan älg stå stilla dvs fast stånd ett tag för att efter ett tag flytta på sig i gångstånd och så kan det växla under en längre tidsperiod. Om detta blir intensivt med korta perioder fast-/gångstånd får domaren redovisa detta som blandat fast-/gångstånd. Domaren får då göra en uppskattning av hur stor procentandel av tiden som utgör fast stånd respektive gångstånd.

6.10 Inkallning

Inkallning av hund testar hundens vilja att lyda förarens kommando. Inkallning provas både vid sök och vid älgarbete.

Vid sök ska inkallning provas då hunden är på väg ut i riktning från provgruppen. Inkallning sök får ske redan då hunden släpps dvs direkt vid söktidens start.

Inkallning vid älgarbete görs om möjligt då domaren söker älgkontakt inför första stötning. Om föraren önskar kan denna första inkallning göras av domaren. Misslyckas detta ska inkallning provas på nytt före stötning vid nästa omställning (dvs en inkallning per omställning).

6.11 Kontaktbesök

Hunden kan både under sök och älgarbete på eget initiativ göra kontaktbesök hos provgruppen.

Kontakterna är ett uttryck för hundens samarbetsvilja och bedöms bl a i mom 10. Under skallgivning vid älgarbete får hunden vara tyst upp till två minuter utan att det betraktas som brytning. Ståndfasta hundar premieras och fler än två kontaktbesök är inte önskvärdt (se mom 4). Om kontaktbesöken sker i samband med att domaren söker skottillfälle i närhet av ståndplatsen (inom 100 m) räknas det inte som negativt för hunden (vid flera sådana kontaktbesök får ett besök tillgodoräknas vid poängsättning). Även då hunden kommer tillbaka efter förföljande av älg är en positiv egenskap som får tillgodoräknas **i mom 10 vid prövning av återgång.**

Om hunden tystnar och kommer till provgrupp och blir kvar mer än två minuter betraktas det som brytning. Den tiden ingår i provtid men inte i tid för älgarbete. Om hunden är tyst mer än två minuter men är kvar i älgens närhet räknas det som uppehåll i skallgivning **men ingår i älgarbetstid om inte domaren kan konstatera att hunden övergett älgarbetet (kan t ex vara att hunden jagas av älg eller behov att dricka vatten etc).**

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

6.12 Omställning

Med omställning menas att hunden, efter det älgen stötts av provgruppen, förföljer flyende älg och stoppar den för att skälla nytt fast ståndskall (förflyttning älg minst 100 m). Det måste vara fast ståndskall i minst 10 minuter för att godkännas som omställning. **Älgen kan även stötas av utomstående t ex folk i markerna eller bilar etc.** Se vidare stötning.

6.13 Sammanhängande fast ståndskall

Med sammanhängande fast ståndskall (mom 6) menas att hunden skäller fast ståndskall utan avbrott. Upp till två (minuters) uppehåll räknas inte som avbrott. Blir uppehållet längre än två minuter måste hunden börja på ny tidräkning för att uppfylla kravet på sammanhängande fast ståndskall.

6.14 Sammanlagt fast ståndskall

Sammanlagt fast ståndskall innebär att flera perioder med fast ståndskall räknas samman. Sammanlagd tid uppstår då hunden skäller fast ståndskall avbrutet av att älgen rör sig i gångstånd eller flyr så hunden förföljer. Har betydelse för mom 4 där hunden normalt ska skälla 90 minuter sammanlagd tid innan domaren stöter älgen och sedan under dagen nå 200 minuter sammanlagd tid (vid flera upptag får man räkna samman tid från samtliga upptag). 90 minuter är också ett krav för att hunden ska kunna tilldelas ett första pris.

6.15 Skalltid upptagsplats

I moment 3 ska hunden för högsta poäng skälla 90 minuter fast stånd då älgen stå kvar upptagsplatsen (200 m radie). Om hunden blir tyst i mer än två (2) minuter blir det avbrott i skalltiden (mom 7) och även älgarbetstiden (mom 4) om hunden under uppehållet kommer till provgruppen. Om hunden är tyst, men kvar i närheten av ståndplatsen innan den fortsätter skälla, **ska domaren avgöra om hunden arbetar eller inte (t ex jagas av älgen eller att den vid varm väderlek har behov av att dricka) och då görs inget avbrott i arbetstid.** Skalltid efter uppehållet läggs samman med skalltid före uppehållet dvs mom 3 är sammanlagt fast stånd.

Om älg flyr före första stötning och hund förföljer (dvs bedömning startar av mom 5) upphör skalltid i mom 3 även om älgen mot förmodan skulle återkomma till området för upptag. Om hunden avbryter förföljande och återgår till upptagsplats med nytt fast ståndskall ska domaren göra en bedömning av om det är samma grupp av älg som hunden skällt på tidigare (denna regel gäller inom 30 minuter eller att älgen flyr ut i sjö och simmar från hunden, annars nytt upptag).

6.16 Sträcka

Med ordet sträcka menar vi i reglerna den sträcka hunden färdats. Mäts vid sökarbete enligt GPS-mätarens uppgift om hur långt hunden rört sig. Om hunden i sitt sök fastnar ett tag i "spårtraj" dvs då hunden söker fram och tillbaka inom ett begränsat område så ska den rörelsen inte tas med i sträckan. Sträcka anges i närmaste 10-tal meter.

~~GPS mätt sträcka kan i mycket brant terräng korrigeras med hänsyn till att hunden rört sig längre sträcka än GPS uppgiften. Vid 50% backlutning är verklig sträcka grovt räknat 10% längre än GPS uppgiften. Varje styrelse/provområde bestämmer i förväg inom vilka markområden som korrigering ska ske.~~

6.17 Stötning

Stötning genomförs för att bedöma hundens förmåga att ställa om stött/flyende älg.

Efter att älgkontakt konstaterats, samt eventuellt inkallningsförsök gjorts, ska domaren försiktigt stöta älgen. Den första stötningen ska utföras ungefär som en misslyckad ansmygning (älgen ska flytta sig minst 100 m). Andra stötningen som ska ske på den nya ståndplatsen, ska anpassas till älgens reaktion vid den första stötningen och vara kraftigare så att älgen flyr på nytt. Antalet stötar och när man stöter styrs mest av moment 6 "förmåga att ställa flyende/stött älg" men även hänsyn till mom 4 "ståndskallets kvalitet" och ibland även moment 5 "vilja att förfölja flyende älg.

Domaren ska vid stöt 2 och senare stötningar, om så krävs, agera beslutsamt för att få älgen på flykt.

Vid den första stötningen får man acceptera om älgen flyttar sig i gångstånd dvs hunden skäller hela tiden vid älgens förflyttning (minst 100m). Vid närmast kommande stötningar ska älgen förflytta sig så snabbt att hunden blir tyst åtminstone en kortare stund (flyktsträcka ska kunna anges) innan den börjar skälla

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

gångstånd eller fast stånd igen. Att hunden skäller kortare skallfrekvenser när den försöker stoppa älgen ska inte förväxlas med gångstånd. **Här ser vi med spänning fram emot Fi och No dialog om hur göra** Med stötning räknas även om älgen stöts av annat folk i markerna, trafik eller liknande orsaker. Om inte domaren själv stött älgen ska domaren säkerställa om det finns en yttre anledning att älgen flytt eller inte. Att älgen flyr av sig själv räknas inte som stöt.

6.18 Sök

Sök visar hundens intresse och förmåga att självständigt söka efter älg och är en viktig egenskap. Domaren ska därför sträva efter att bedöma hunden i ett område där det inte förekommer färsk spår av älg. Hund ska därför inte släppas för nära en tänkbar upptagsplats. Släpp på färsk spår eller synlig älg är inte tillåtet (se inledande gemensamma regler punkt 3)

6.19 Söktur

Med söktur menas att hunden går ut, kommer tillbaka till provgruppen och går ut igen. Sökturernas längd är sträckan enligt PBP (inte fågelvägen). Om hunden blir kvar inom ett begränsat område (spårtraj fram och tillbaka) ska detta inte ingå i sträckan.

6.20 Upptag

Alla tillfällen då domaren med säkerhet har konstaterat upptag. Räknas oavsett om det skett via skallgivning, säkra spårtecken (spårtecken efter flyende konstateras och det stämmer med att hunden kan ha haft närkontakt med älgen dvs att det med säkerhet inte rör sig om spårsök), PBP eller då domaren ser älg och att hunden har närkontakt.

Om domaren är osäker på om hunden hittat älg "tyst upptag" eller inte så fortsätter söktid. Sökturen kan i dessa fall ofta bli en starkt avvikande söktur.

När hunden haft upptag som blir flyende älg och hunden hittar ny älg på väg tillbaka till provgruppen (upptag under återgång) gäller det första upptagets avstånd till upptagsplats som är poänggivande avstånd i mom 2. Här vill DÄK diskutera poängsättning så vi får ha öppet tills vi hör argument/alternativ lösning

6.21 Upptagsplats

Platsen där hunden hittar älgen med en radie på 200 m. Lätt att bestämma om domaren hör hunden börja skälla. Svårare att fastställa om hunden är utanför det område som domaren kan höra. Vid fast ståndskall kan domaren ibland bestämma upptagsplatsen via fast ståndskallsmarkering enligt pejll, förutsatt att hunden är kvar på samma plats och skäller när domaren kan höra hunden med egna öron. Svårast bedöma upptagsplats är s.k. tysta upptag där domaren konstaterar att hunden "drar iväg", ofta fortare än under sök. Domaren måste då förvissa sig om hunden förföljer älg eller inte. Springspår av älg där man på pejlen ser att hunden sprungit kan tolkas som upptag. Upptagsplats får då bedömas av domaren. Enbart fartökning på pejlen utan konstaterande av springspår är inte tillräckligt för att fastställa upptag av älg.

6.22 Återgång

Med återgång menas att hunden på eget initiativ och självständigt söker sig tillbaka till provgruppen efter det hunden slutat förfölja flyende älg. Återgång mäts som avstånd mellan provgruppens position när hunden slutar förfölja och den position hunden då har och mäts som fågelväg (**eller om vi nu ska mäta sträcka. ÖSÄK pekar på hänsyn starkt kuperad terräng?**). Återgång är älgarbetstid och sådant arbete får inte avbrytas av andra än hunden. Domaren ska förvissa sig att hunden har samarbete i form av återgång, det är alltså inte tillåtet att hämta hunden, såvida det inte är fara för hundens liv eller tredje persons egendom. Om hunden inte har återgång eller avviker till gårdar etc. och måste hämtas med bil tilldelas hunden 0 p i samarbete. **Om hunden hämtas med hänvisning till fara för hundens liv får hunden tillgodoräkna sig den förtjänstpoäng den presterat före eller efter hämtningen. Om hunden hittar ny älg innan den hunnit tillbaka till provgruppen, uppfyller detta inte kravet på återgång utan räknas som nytt upptag. Avståndet från provgruppen till detta upptag räknas inte heller som poänggivande avstånd till upptagsplats (mom 2). Se tidigare DÄK**

6.23 Älgkontakt

Med älgkontakt menas att domaren, under normala förhållanden, konstaterar att hunden skäller på älg dvs inte ett krav på att jägarmässigt kunna avlossa ett tänkt skott.

2020-04-03 preliminärt utkast ver 1

Älgkontakt tas **endast i samband med hunden skäller fast stånd** och är en kvalitetssäkring av att hunden har förmåga att skälla så att det är möjligt att ta sig nära in på ståndplatsen.

Det förväntas av domaren att han/hon så försiktigt som möjligt försöker att komma nära intill ståndskalet för att kunna konstatera att hunden skäller på älg och även bedöma hundens uppförande. Om försöket resulterar i en stöt, **utan att domaren sett älgen eller ser den i rörelse**, så får det betraktas som att älgkontakt är uppnådd, förutsatt att älgen flyttar sig minst 100 m. **Att älgen kommer förbi provgruppen, i gångstånd eller flykt med hund nära; räknas inte som älgkontakt.**

B JAKTPROVSREGLER FÖR LEDHUND

XXX

C REGLER FÖR ÄLGSPÅRPROV

XXXX